

news

Κλικ στη γνώση

κλικ στην ενημέρωση

Παιδεία και εκπαίδευση

Το σχολικό σύστημα σε όλα τα επίπεδα αναπαράγει τη μετριότητα. Δεν υπάρχει μαθητής που δεν «παιδεύτηκε» να λύσει κάποιο μαθηματικό πρόβλημα, εργάτης που δεν «παιδεύτηκε» να κουβαλήσει με τα χέρια του κάποιο βαρύ φορτίο, μητέρα που δεν «παιδεύτηκε» να μεγαλώσει τα παιδιά της.

Η λέξη «παιδεία» συνοδεύει αναπόφευκτα τη ζωή μας από τη γέννηση μέχρι το θάνατο. Στις μέρες μας όμως και δυστυχώς σε παγκόσμια κλίμακα ο μέσος πολίτης έχει παρανοήσει τη λέξη «παιδεία», την οποία πρακτικά συγχέει με τη λέξη «εκπαίδευση».

Η τεχνολογική επανάσταση σε μια κοινωνία που καθορίζει τις αρχές της με γνώμονα το οικονομικό κέρδος αύξησε σημαντικά την προσφορά, ενώ παράλληλα μείωσε κατά πολύ τη ζήτηση εργασίας. Επίσης η ραγδαία αύξηση της επιστημονικής γνώσης σε όλους τους τομείς απαιτεί όλο και περισσότερα ειδικά προσόντα των εργαζομένων, γεγονός που συνεπάγεται μακροχρόνια πτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

Για να γίνεις ευτυχισμένος άνθρωπος χρειάζεσαι παιδεία, ενώ για να βρεις πλέον εργασία σήμερα χρειάζεσαι εκπαίδευση. Η κλασική έννοια της παιδείας, δηλαδή το ελληνοχριστιανικό μοντέλο, οδηγεί τον άνθρωπο στη σύμμετρη ανάπτυξη ψυχής και σώματος, δεν αποσκοπεί στη στείρα συσσώρευση γνώσης και στοχεύει στην ατομική ευτυχία. Έτσι αρχίζει λοιπόν να εξηγείται η τρομακτική αύξηση της συχνότητας της κατάθλιψης στο γενικό πληθυσμό σήμερα εφόσον η μανιώδης αφοσίωση στην απόκτηση προσόντων για την πραγμάτωση της «επιτυχίας» οδηγεί, τελικά, στην απώλεια της «ευτυχίας».

Ιδιαίτερα στον τόπο μας οι γονείς προετοιμάζουν τα παιδιά τους να γίνουν οι αυριανοί πρωταθλητές στο αντικείμενο που θα επιλέξουν να σπουδάσουν. Έτσι τα παιδιά από νωρίς μαθαίνουν να γίνονται ανταγωνιστικά, σταματούν να χαίρονται τις χαρές της παιδικής ηλικίας και της εφηβείας, η ψυχή τους γερνάει γρήγορα και χάνει την αθωότητά της. Ήδη στην ηλικία των τριάντα ετών αρκετοί νέοι άνθρωποι σήμερα χτυπάνε την πόρτα των ψυχιάτρων, προκειμένου να χαπακωθούν με ψυχοφάρμακα. Μάλιστα οι συνεχείς άστοχες και παρανοειδείς αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οδηγούν τους μαθητές στο απόλυτο χάος, όμως το διαρκές χάος στο εκπαιδευτικό μας σύστημα εξυπηρετεί τελικά τα συμφέροντα της παραπαιδείας.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον σπουδαίο Βρετανό καθηγητή-ερευνητή Ken Robinson, το επικρατούν σύστημα εκπαίδευσης εξορίζει τα πιο δημιουργικά και ταλαντούχα παιδιά σε όλα τα επίπεδα.

Η σύγχρονη εκπαίδευση ακόμη και σε ακαδημαϊκό επίπεδο αναπαράγει τη μετριότητα, διότι η μετριότητα είναι εκείνη που ανατροφοδοτεί το συντηρητικό ακαδημαϊκό σύστημα. Κάποτε αποκτούσαν μεταπτυχιακούς τίτλους διάκρισης (π.χ. Philosophy Doctor, PhD) μόνον εξαιρετικά προικισμένα άτομα που με την επιστημονική τους σκέψη άλλαξαν κυριολεκτικά την πορεία της επιστήμης. Σήμερα σχεδόν όλοι οι φοιτητές που εγγράφονται σε ένα διδακτορικό πρόγραμμα (PhD) κάποια στιγμή θα αποκτήσουν τον τίτλο αυτό, αλλά βέβαια ούτε σε 5% δεν ανέρχεται το ποσοστό εκείνων των διδακτορικών που συνεισφέρουν κάτι σημαντικό στην ιστορία της επιστήμης. Απλά και οι ακαδημαϊκοί τίτλοι έχουν αποκτήσει καθαρά εμπορική αξία, διότι μέσα από τα δίδακτρα συντηρείται η ακαδημαϊκή βιομηχανία. Οποσδήποτε το ακαδημαϊκό σύστημα εφόσον συνδέεται με την αγορά εξασφαλίζει και σε εκείνους που κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο μελλοντικές θέσεις εργασίας.

Η ανακύκλωση, βέβαια, της μετριότητας την οποία αναπαράγει η πλειονότητα των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων αποκλείει συνήθως από την αγορά εργασίας τα πιο δημιουργικά και ευφάνταστα μυαλά. Μια ενδιαφέρουσα κίνηση γίνεται τελευταία σε κάποια πανεπιστήμια της Ολλανδίας, εκεί προκειμένου να προβάλουν το επιστημονικό έργο όσων δεν συμμετείχαν σε ένα τυπικό διδακτορικό πρόγραμμα (με δίδακτρα), απονέμουν διδακτορικούς τίτλους σε άτομα τα οποία έχουν έναν συγκεκριμένο αριθμό αναγνωρισμένων πρωτοποριακών δημοσιεύσεων σε κάποιο επιστημονικό αντικείμενο.

Η σφαιρική παιδεία αποσκοπεί στην ευτυχία ατόμων και κοινωνιών, ενώ η μονομερής εκπαίδευση αποσκοπεί στην εκβιαστική ένταξή μας στην κοινωνία της αγοράς σε εποχές μεγάλης ανεργίας. Ίσως αυτό το μεγάλο πρόβλημα του κορεσμού στην αγορά εργασίας να ωθήσει, τελικά, τους νέους να κάνουν ό,τι τους λέει η καρδιά τους, με γνώμονα λιγότερο την υλική ευμάρεια και περισσότερο την ατομική ευτυχία- έτσι και αλλιώς η υλική ευμάρεια δεν εξασφαλίζεται πλέον.